

අලි මිනිස් ගැටුම සඳහා දේශීය දැනුම පාදක කරගත් නිරසාර විසඳුමක්

අලි මිනිස් ගැටුම වර්තමාන වර්තමාන වෙනස්වීම්වලට බඳුන් වේ. මෙම ප්‍රශ්නය පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව මේ වර්ෂයේ උග්‍ර තත්ත්වයක් ගනී එසේ වුව ද, මෙයට විසඳුමක් සොයා ගැනීම ඉතා දුෂ්කර වුවකි. මේ සඳහා යම් යම් යෝජනා හා විසඳුම් ඉදිරිපත් වුව ද, විද්‍යාඥයින්ගේ දෘෂ්ටිකෝණයෙන් දේශීය තාක්ෂණ මත ලබා දුන් විසඳුමක් ද නො පවතී. ප්‍රාක්ෂිකලේ ඇකෂන් ආයතනය මගින් යම් දෘෂ්ටි කෝණයකින් මේ සඳහා යම් විසඳුමක් ලබා දීමට ආයතන දරා තිබේ. මෙම ප්‍රශ්නයට මුහුණ දෙන්නේ කැලෑ ආශ්‍රිතව දිවි ගෙවන ගැමියන් ය. මෙම ගැමියන් සම්බන්ධයෙන් කුමන විසඳුමක් ලබා දීමට හැකි ද, යන්න පිළිබඳව ප්‍රාක්ෂිකලේ ඇකෂන් ආයතනය පර්යේෂණයක් මගින් සිදු කොට ඇත. මේ වන විට එහි තීන්දු ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අතර, එය මිනිසුන් අතරට පත්ව නොමැත. ඊට හේතුව වී ඇත්තේ මෙම සම්මතක්‍රමය ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පැවැත්වීම ය. එය සිංහල මාධ්‍යයෙන් සිදු කළ හොත් හරවත් සංවාදයකට යාමට තිබෙන ඉඩකඩ පුළුල් ය. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකරුගේ පර්යේෂණ හා ප්‍රමුණකිරීමේ ආයතනය ගම් නියමිතම සිසාරා පර්යේෂණ කටයුතුවල නිරත වන බැවින් එම පණිවුඩය මෙම ආයතනය හරහා රැගෙන යාමේ හැකියාවක් පවතී. දශකයක් පමණ ගත වන විට මෙම ප්‍රශ්නය විසඳීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. ප්‍රාක්ෂිකලේ ඇකෂන් ආයතනයේ අරමුණ වන්නේ මෙම දැනුම ගැමියන්ට ලබාදීම ය. ගැමියන්ගේ දැනුම මෙහි දී සාකච්ඡා කරනු ලබන අතර මෙම ප්‍රශ්නයට දිගින් දිගට ම උත්තරයක් සොයා ගැනීමට නො හැකි වුව හොත් කෘෂිකර්මාන්තයේ දී පැවතිය යුතු වූ ප්‍රධාන සම්පතක් වූ වන සම්පත විනාශයට පත් වනු නො ඇතුළත් ය.

මෙම පාඨක ගැටළුව සම්බන්ධයෙන් පිළිතුරක් සෙවිය යුතු ය. මෙහි අත්තර්ගතය දීර්ඝ වුවකි. එය එක් එක් අදියරෙන් අදියර විමර්ශනය කළ යුතු වේ. පළමුවෙන් ම මෙම අධ්‍යයනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ලැබුණ ආකාරයන් සොයා බැලිය යුතු ය. ඊළඟ පියවරයන් කොටස් 07 කින් යුක්ත ය. මෙහි පළමු කොටස වන්නේ ගැටළු හා එහි ආදීනව ය.

1. අලි මිනිසුන් මැරීම සිදු කරන අතර වගාවන් ද විනාශ කරනු ලබයි.
2. විදුලි වැට - විදුලි වැට සම්බන්ධයෙන් එහි සීමාවන් හා වර්තමාන තත්ත්වය
3. විදුලි වැටට සාපේක්ෂව වෙනත් විසඳුම් ලැබී තිබේද
4. දේශීය ඥාණය හා ඥාණ විභාගය (ගැමියන් යම් දැනුමක්, ඥාණයක් ප්‍රකාශ කලේ නම් එය විභාග කර බැලීම හා සමීක්ෂණය කර බැලීම ඥාණය එකතු කිරීම හා විභාග කර බැලීම මෙමගින් සිදු වේ)
5. යෝජිත විසඳුම
6. එය ඉටු කිරීමට අදාළ කොන්දේසි ඉදිරිපත් කිරීම
7. විදුලි වැට විසඳුම සමග සසඳා බැලීම

මෙය අදියරෙන් අදියර සාකච්ඡා කළ යුතු ය.

මූලාශ්‍රය බොහෝ සරළ එකකි. එනම් දේශීය ඥාණය යි. මෙම දේශීය ඥාණය ගැමියන් සතුවන අතර විශේෂයෙන් ම කටවහරෙන් පැවතෙයි. ඔවුන් ප්‍රකාශ කරන ලද ඇතැම් දේවල් විභාග කර බැලිය යුතු ය. තල් සංවර්ධන මණ්ඩලයෙන් හා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවෙන් තොරතුරු ඇතුළු එහි පළමු කොටස නම්, වාසස්ථාන වූ වනගහණය විනාශ වීමට හේතු වන්නේ සීග්‍ර ආර්ථික වර්ධනය, ජනගහන වර්ධනය, අලි ගහනය වර්ධනය වීම යන කරුණු වේ. අලි මිනිස් ගැටුම කෙරෙහි බලපාන්නා වූ සාධක කිහිපයකි. 1950 වර්ෂයේ සිට අලි මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් අහිමි වූ අලි ඇතුන් සංඛ්‍යාව 4200 ක් වන අතර පසුගිය දශකයේ පමණක් මිනිස් අලි සංඛ්‍යාව 1369 කි. මිනිස් ජීවිත සහ දේපල විනාශය ද අති මහත් ය. 1992 සිට 2000 දක්වා මරණයට පත් වූ අලි ඇතුන් සංඛ්‍යාව 536 කි. අලි ඇතුන් 160 ක් ද , මිනිස් ජීවිත 50 ක් ද වාර්ෂික ව අලි මිනිස් ගැටුම නිසා අහිමි වන බව වාර්තා මගින් තවදුරටත් පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙයට අමතර ව අලි මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් බොහෝ ප්‍රදේශවල ජනතාවගේ ජීවනෝපාය, අධ්‍යාපන කටයුතු ඇතුළු එදිනෙදා ජීවිතය අඩාල වී ඇත. ඊට අමතර ව

බොහෝ වගාවන්ට මහත් හානි සිදු වේ. වගාවන් හි බොහෝ අන්තිම දිනය දක්වා ආරක්ෂා කිරීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙළන පළමු දින ම මෙම වල අලුත් විසින් එය විනාශ කරනු ලබයි. එබැවින්, ගොවීන් මෙම වල අලුත් දැක්වීම සතුරුකු ලෙස ය. ඒ ඒ ප්‍රදේශ අනුව වී වගාව සම්බන්ධයෙන් හානි සිදුකරන ප්‍රධාන ම සත්වයා මෙම වල අලුත් වේ. වල අලුත් හේතුවෙන් ප්‍රමුඛ පාසල ශාමට නො හැකි වන අතර මිනිසුන්ට මහලග ගමන් කිරීමට නො හැකි තත්වයක් ඇතැම් විට උද්ගත වේ. මෙම මිනිසුන්ගේ මානසික ආතතිය කිසිම අයෙක් මැන බලා නොමැත. එසේ වුව ද, මිනිසුන් විශාල බියකින් පසුවන අතර සවස 4.30 න් පසුව අලුත් ගමට එන බැවින් ගැමියෝ එයට සුදානම් වෙති.

අර්ධ වශයෙන් හා මුළුමනින් ම මිනිසුන් විසින් අතහැර ගොස් තිබෙන ගම් පවතියි. සීගිරිය, බටුවන්ත මිනිසුන් සම්පූර්ණයෙන් ම අතහැර දැමූ ගමකි. මෙම ප්‍රශ්නය හේතුවෙන් විපතට පත් වූවෝ කවුරුන් ද? වල අලු මෙම බිම්වල අයිතිකරුවෝ ය. මෙහි මිනිසුන් පදිංචි වූයේ සංවර්ධනයක් සමගිනි. මිනිසුන් වනාන්තර ආක්‍රමණය කිරීමේ දී සෙසු වන සතුන් මෙන් ම අලුත් ද, පීඩාවට පත් වේ. අලුත්ට අත්වන උවදුරු අතර වගා ළිංවලට වැටීම, වෙහි තැබීම, වස දීම වැනි ක්‍රියාවන්ට ලක් වේ. විවිධ ක්‍රම මගින් පාලනය කිරීමට ශාමන් අලු පීඩාවට පත්ව ඇත. ගැමි ජනතාව ද මෙමගින් පීඩාවට පත්වන පාර්ශ්වයකි. මේ අය මුදල් තිබෙන පිරිසක් නො වන අතර කෘෂිකර්මාන්තයෙන් යැපෙන දිළිඳු ම ජනතාව ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මේ අය මුදල් ඇත්තම් මෙම ප්‍රදේශවල පදිංචි නො වෙති. මෙසේ පීඩාවට පත් වන්නේ රටේ සිටිනා දිළිඳු ම මිනිසුන් වේ. ඒ අයගේ ගම්වලට පිවිසි විට මෙම කරුණ අත්දැකීමට හැකි වේ. එකම නිවස දෙකක් වනාමක් අලුත් කඩා දමා ඇත. තවත් පිරිසක් වේ නම් සත්වවේදීන් ය. මේ අය ද පීඩාවට පත් වෙති. පරිසරවේදීන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන නිලධාරීන්, විවිධ සංවර්ධන ක්‍රියාකරුවන් ද, ග්‍රාම නිලධාරීන් ද මෙසේ පීඩාවට පත් වන අය වේ. ගමේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ගමට යන නිලධාරීන්ට ඔවුන් ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ අලුන්ගේ පහරදීම් පිළිබඳව ය. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ ප්‍රමුඛතාවය වෙනස් වූවකි.

අලුන්ගේ සිටි සෑම පාර්ශ්වයකට ම මෙය ප්‍රශ්නයක් බවට පත්ව තිබේ. ඊළඟට විදුලි වැටි සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී එය දැනට තිබෙන සාර්ථක ම මාධ්‍යයකි. මිනිසුන්ට හා අලුන්ට තමන්ගේ කටයුතු වෙන් වෙන්

වශයෙන් කරගෙන ශාමට හා ගැළවීමට තිබෙන මාධ්‍යය මෙය යි. පළමු විදුලි වැටි 1966 වර්ෂයේ ඉදි කර ඇත. එහි දිග කි. මීටර 1400 කි. මෙම ප්‍රශ්නයෙන් බේරීමට විදුලි වැටි දෙක තුනක් ඉදි කිරීමට සිදු වේ. සාපේක්ෂ ව බැඳු විට මෙම විදුලි වැටි සාර්ථක එකක් ලෙස මිනිසුන්ගේ පාර්ශ්වයෙන් බැඳු විට පෙනේ. මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතාව වන්නේ අලුන්ගේ පැමිණීම වැළැක්වීම යි. අලුන් නිහඬව සිටීම නිසා විදුලි වැටිට අධික ඉල්ලුමක් පවතී. මෙම විදුලි වැටි ඉදි කිරීම සඳහා එක් කිලෝ මීටරයකට ලක්ෂ 05ක විශදුමක් දැරීමට සිදු වේ. කි. මීටර 1400ක් ඉදි කිරීමට ලක්ෂ 7000ක් වැය වේ. ආයු කාලය වසර 10 කි. වසර 10කට පසුව එම වැටි නැවත ඉදි කිරීමට සිදු වේ. මෙසේ බලන විට විදුලි වැටිට අධික විශදුමක් දැරීමට සිදු වන අතර සෝලා පැනල් (solar panel) එකට හැරෙන්නට මෙම විදුලි වැටි නඩත්තු කිරීම සඳහා කි. මීටර එකකට රු. 25,000 ක් අවශ්‍ය වේ. තව ද, විදුලි වැටි නඩත්තු කළයුතුව ඇති බැවින් ඒ සඳහා නිලධාරීන්ගේ හිඟයක් ද පවතී. මෙම කටයුතු රජය මගින් සිදු කරනු ලබන අතර, ජනතාවගේ සහායක් නො ලැබේ. විදුලි වැටේ වැල් එහිම හේතුවෙන් විදුලි කාන්දු වීමක් සිදු වේ. තව ද මෙම විදුලි වැටේ බාධකය වී ඇත්තේ අඩු ජන සහභාගිත්වය යි. විදුලි වැටි මගින් අලුන්ට මහත් අසහනයක් උදා කර දී ඇත. සමහර මිනිසුන් මෙම විදුලි වැටි ආසන්නයේ කාණු කැපීම සිදු කරනු ලබයි. තවත් අය විදුලි වැටි කපා හරක් ඇතුළු කරන අතර මෙය බරපතල ගැටළුවකි. විදුලි වැටේ උපරිම ඵලදායිතාවය අවුරුදු 10-12 කි.

රත්මනාමිත්ත රටේ සිතමා ගම්මානය වටේ විදුලි වැටික් අවුරුදු 2කට පෙර ඉදි කළ අතර එයට විදුලිය ලබා දී ඇත්තේ සුරිය කෝෂ මගිනි. පසුව මෙම සුරිය කෝෂ හොරුන් විසින් රැගෙන ගොස් ඇත. තවත් ප්‍රදේශයක විදුලි වැටි සඳහා බැටරි සවි කර ඇති අතර එම බැටරි ආරක්ෂා කිරීමට ගොවි මහතන් පත් වී සිටියි, ඒ අය එම බැටරි ඉන් ඉවත් කොට ඇත. උඩවලව ප්‍රදේශය අලුන්ට නිරාවරණය වූ ප්‍රදේශයකි. කෙසේ වෙතත් මෙම ප්‍රශ්නයට විදුලි වැටි විසදුමක් නොවේ.

මෙම විදුලි වැටිට විකල්පයක් සෙවීමේ දී බොහෝවිලා, හඹ, දෙහි වැනි ශාක වගා කළ ද ගැමියන්ට අවශ්‍ය ව ඇත්තේ විකල්පයකි. එබැවින් අපගේ අවධානය දේශීය ආයුධ කෙරෙහි යොමු විය යුතු ය. ඒ මගින් වල අලුන් ගම්වැදීම වැළැක්විය හැකි ද යන්න ද සොයා බැලිය යුතු ය. ඒ මත මෙම

තාක්ෂණය ගොඩනැගිය හැකි ය. ත්‍රිකුණාමලය, හම්බන්තොට, මඩකලපුව ප්‍රදේශවල ජීවත් වන මිනිසුන් හතර දෙනෙක් ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ වල් අලි හා තල්ගස් පිළිබඳ ව එක ම කතාවකි. මෙහි විශේෂත්වය නම් මොවුන් කිසිදිනෙක එකට හමු වී නොමැති වීම යි. සියළු කරුණු ගොනු කළ පසු යම් තර්කානුකූල පදනමක් ගොඩනැගිය හැකි ය. මෙහි ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් සිව් දෙනෙකි. එනම්,

1. වාහරේ කනපතිපිල්ලේ මහතා - වයස අවුරුදු 74.
2. චීන වරායේ සෝමපාල මහතා
3. හම්බන්තොට රණවීර මහතා - ලුණුගම්වෙහෙර කළමනාකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙකි.
4. පුත්තලමේ අසීස් මහතා

මේ අය ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ එක ම කතාවකි. එනම්,

1. වල් අලි තල් ගස්වලට හානි නො කරයි.
2. ඒවායේ කටු සහිත පිහි මුවහත් කරපු කියත් මෙන් තියුණු ය.

මේ අය ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ වල් අලින්නගෙන් බේරීමට තල් ගස් සිටුවීම සුදුසු බව යි. අලින්නට තල් අත්ත හොඳින් ඇල්ලීමට ද නො හැකි බව ක් ඔවුහු ප්‍රකාශ කරති.

ඥාන විභාගය

මේ කිහිපයක තල් ගස් නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් පසු පහත සඳහන් කරුණු එම නිරීක්ෂණයට ලක් විය.

1. සෑම තල් පිත්තක් ම කියත් තල් මෙන් තියුණු ය.
2. තල් ගස්වල ස්වභාවය වැටකට සුදුසු වේ.
3. අවුරුදු 15 ක් පුරා කටු සහිත පිහි එක ම ආකාරයෙන් පවතී.

මේ අනුව බලන කල දේශීය ඥානය කෙතරම් වැදගත් වේ දැයි පසක් කොට ගත හැකි ය. තව ද මෙම තල් අතු අවුරුදු 15ක් පුරා පවතින අතර එම අතු ස්වභාවධර්මය මගින් ම හැලේ. ඕනෑ ම ශුෂ්ක තත්ත්වයක් යටතේ වගා කිරීමේ හැකියාව පවතී. එයට ජලය ද එතරම් අවශ්‍ය නොවේ. පොහොර ද අවශ්‍ය

නොවේ. තෙත් කලාපයේ ද වගා කළ හැකි ය. විශේෂයෙන් තල් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ද වැවෙන අතර කොළඹ කොටුව/ගාලු පාර, ප්‍රදේශයේ ද වගා කොට ඇත. දින 45ක් ජලයෙන් යට වුව ද නැවත වර්ධනය වී මෙම ශාකය නො මැරේ. වගුරු බිම්වල ද මෙම තල්ගස වැවෙන අතර ස්වභාවධර්මයෙන් ලබා දී ඇති මෙම තල් ගස ලුණුවලට ද ඔරොත්තු දෙයි. තල් ගස්වල මුල්වලට ගිනි තැබුව ද එම ගස් නො මැරේ. ත්‍රිකුණාමලය, ලංකාපටුන ගමේ හේනක් නිරීක්ෂණයට යොමු වූ අතර එම හේතේ තල් ගස් මැරී නො තිබුණි. මෙම තල් ගසේ ආයු කාලය අවුරුදු 100 ක් පමණ වේ.

ජීව තල් වැටක් ඇති කිරීමෙන් ස්ථිර වශයෙන් ම වල් අලින්නගෙන් වගාව ආරක්ෂා කරගැනීමට හැකි බැව් ගැමියන්ගේ අදහස වේ. එය දේශීය ඥානය යි. තල් ගස් හොඳින් වැඩුණු පසු යකඩ මෙන් ශක්තිමත් ය. වල් අලින්නට කිසිදු හානියක් සිදු කළ නො හැක. විදුලි වැටක් ඉදි කිරීමට ලක් 5 ක් වියදම් කිරීමට සිදු වුව ද, තල්වැට සඳහා කිසිදු මුදලක් වැය නොවේ. තල් වැටක් ඉදි කිරීමෙන් වල් අලින්නගෙන් වගාව ආරක්ෂා කිරීමට හැකි ය. මෙය ඒකපාර්ශ්වික නිගමනයක් වේ.

මෙහි විද්‍යාත්මක තොරතුරු දෙස බැලීමේ දී පහත සඳහන් තොරතුරු අනාවරණය වේ.

- (i) අති විශේෂ අනුවර්තන හැකියාව
- (ii) උද්භිද නාමය - බොරැයස්
- (iii) වර්ෂාපතනය මි.මී. 500 - 5000 දක්වා
- (iv) උෂ්ණත්වය 0° - 45° දක්වා
- (v) මුහුදු මට්ටම - මීටර් 800 දක්වා
- (vi) අලි ප්‍රශ්නය තිබෙන ඕනෑම ප්‍රදේශයක මෙය වගා කිරීමේ හැකියාව
- (vii) ගින්දරට ඔරොත්තු දීම
- (viii) ආයු කාලය වසර 100 කට ආසන්න වීම.

ගැමියන් ප්‍රකාශ කරන ලද තොරතුරු හා විද්‍යාත්මක තොරතුරු සංසන්දනය කළ හැකි ය. එසේ වුව ද, බොහෝ ගම්වැසියන් අලි ප්‍රශ්නයට තල් වැටක් ඉදි කිරීමට විරුද්ධ ය. ඔවුන් පවසන්නේ වගා බිම්වල තල් වැට මගින් අතුරු ප්‍රශ්න ඇති කරන බවකි.

දේශීය ආනයනේ නියෝගිතාත්මකභාවය, එනම් එය නො වුනා යැයි කියා බැලීමේ දී පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු වේ.

- (i) තල් වැටෙන් ආරක්ෂා වීමට නම් අවුරුදු 6 ක් 8 ක් බලා සිටීමට සිදු වීම
- (ii) අඩු වයසේ දී තල් පැළය අලින් විසින් පාගා දමනු ලැබීම
- (iii) තල් ඇට සියල්ල රෝපණය නො වීම
- (iv) ඉදුණු තල් ගෙඩිවල සුවද හේතුවෙන් වල් අලි ගමට පැමිණීම
- (v) තල් වැට වගාවට හානි පැමිණවීම
- (vi) යෝධ තල් ගස් වගා බිමේ සාරය උරා ගැනීම
- (vii) වගා බිමෙන් මෙය ඉවත් කළ නොහැකි වීම
- (viii) දේශීය ආනයන නියෝගිත තර්ක
- (ix) දේශීය ආනයන මත ගොඩනැගුණු තාක්ෂණය හදුනා ගැනීම

මෙම කරුණු අනුව මෙම තල් වැට වල් අලින් ගමට ගෙන ඒමේ උපක්‍රමයක් ලෙස ගැමියන් ප්‍රකාශ කොට සිටියි. අලි තල් ගස් හොලවමින් තල් ගෙඩි වැටෙන තෙක් එළිවන තුරු ගස මුල රැදී සිටිති. මෙම තොරතුරු ලබා ගන්නා ලද්දේ ලංකා පවුත, නිකවැරටිය හා කුරුණෑගල ප්‍රදේශයන්ගෙනි.

තල් වැට වගාවට හානි පැමිණවීම

තල් ඉහු වගාවට හා වී වගාවට හානි පමුණුවන බැව් ගොවීන් ප්‍රකාශ කර සිටී. යෝධ තල් ගස් වගා බිමේ සාරය උරා ගනී. තල් රෝපණයේ දී මුල් අඟි 02ක් ගැඹුරට ගමන් කරයි. වගා බිමෙන් මෙය ඉවත්

කළ නො හැක. තල් ගස විනාශ කිරීමට/මැරීමට භූමිතෙල් යෙදිය හැකි බැව් ගැමියන් විසින් සොයා ගනු ලැබ ඇත.

දේශීය ආනයනේ නියෝගිත තර්ක

හිරු එළිය වැටීම වළක්වන අතර යෝධ තල් ගස් වගා බිමේ විශාල වපසරියක් වසා ගනී. වගාවට තිබෙන ඉඩම තල්ගසට වෙන් කිරීමට සිදු වන බව ගැමියන්ගේ අදහස යි.

ආංශික නිගමනය

දේශීය ආනයන නියෝගිත තර්ක සංකෂිප්තව ගැනීමේ දී එයින් ප්‍රකාශ වන්නේ තල් වැට වල් අලි වැළැක්වීමට පියවරක් වුව ද වගා බිමට සුදුසු නො වන බව යි.

දේශීය ආනයන මත ගොඩ නැගුණු තාක්ෂණය කුමක් ද?

යෝජිත විසඳුම වන්නේ තල් වැටට මෙතැන් සිට ගැමියන්ට පැමිණිය දීමට මෙම තර්කය ගොඩනැගේ.

තල් වැටට පක්ෂ ව හා විපක්ෂ ව ගොඩනගන ලද දේශීය ආනයන වල් අලි ගැටළුව සඳහා තීරණාර්ථ විසඳුමකට පරිවර්තනය කළ හැකි ද? මෙය පර්යේෂණ කළ යුතු කොටස වේ.

තල්වැට වගා බිමේ ඇති කිරීම වෙනුවට විදුලි වැටට විකල්පයක් ලෙස වෙනස් කිරීම

තල් වැට එක ජේළිය වෙනුවට සිග්කැන් ක්‍රමයට ජේළි කිහිපයක් වගා කිරීම, පිළිවෙළ වෙනස් කිරීමෙන් අපට ප්‍රමාණවත් විසඳුමකට පැමිණිය හැකි ය. දැනට වවා ඇති තල්වැටවල් වෙන් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. මෙවැනි තල්වැට වෙනුවට ජේළි කිහිපයක් තිබෙන ලෙස තල් වැටවල් වැටීමට හැකි ය. ජේළි 2, 3 හෝ 4 ක් වැටීමට ද පුළුවන. මෙයින් වල් අලි මැඩීමට හා ප්‍රතිලාභ කිහිපයක් ලබා ගැනීමට ද හැකියාව ලැබේ. එසේ වුවන වැට කොතරම් ශක්තිමත් වේ ද? මේ සඳහා

- (i) මෙතෙක් පක්ෂ ව කළ කරුණු උපයෝගී කරගැනීමට හැකි ය.

- (ii) බොහොමයක් අඩුපාඩු වළක්වා ගැනීමට හැකි ය.
- (iii) අඩුපාඩු ප්‍රතිලාභ බවට පත් කිරීමට හැකි ය.
- (iv) තල් වැටීමෙන් අලික්ව ආහාරක් ද ලැබේ.

විශේෂ කලාපය අලික්වේ ආහාර කලාප බවට පත් කිරීමට හැකි ය. මෙය කෙසේ සිදු කළ හැකි ද? තල් ඇටවල පැළවීමේ ප්‍රතිශතය 35% කි. එබැවින්, මේ සඳහා තවත් ක්‍රමයට යා යුතු ය. රෝපණය කළ තල් පැළ සිටුවීමෙන් එය සාර්ථක වේ. විදුලි වැටට සමාන්තරව මෙම තල්වැට සිත්සැස් ක්‍රමයට සිටුවීම අවශ්‍ය වේ. පේළි අතර පරතරය අඩි 5ක් හෝ අඩි 8ක් තිබීම යුද්‍යු ය. අවුරුදු 8ක් ගිය පසු විදුලි වැට ඉවත් කිරීමට පුළුවන. කිලෝ මීටරයක් වගා කළ පසු ලක්ෂ 5ක ඉතිරියකි. අවුරුදු 13 ක් ඉක්මගිය පසු ගස්වල එළදාව ලැබේ. වල් අලි තල් ගෙඩි ආහාරයට ගනී. වැටට අතික් පැත්තේ සංචාරකයන්ට අවස්ථාව සැලසේ. වන සහ මනුෂ්‍යයා අතර සහයෝගයට නම් තල්වැට භාවිතයට ගැනීමට සිදු වේ. වල් අලික්ව තල් ගෙඩි පෝෂ්‍යදායී ආහාරයක් වේ. මැයි, ඔක්තෝම්බර් මාසවල මෙහි එළදාව ලැබේ. එක ගසක එළදාව තල්ගෙඩි 125ක් පමණ වේ. එක ගෙඩියක බර කි. ග්‍රෑම් 1.8 ක් පමණ ය. එක් කි. මීටරයක එළදාව මෙට්‍රික් ටොන් 270ක් පමණ වේ. මෙම තල් ගස්වලින් 50% ක පමණ ගෙඩි හට ගනී. තල් වැට ආහාර වැටක් නො වන්නේ ද? මිනිසුන් හා අලික් බේරා ගැනීම ද අවශ්‍ය වේ. තල් ගසේ එළදාව අලික්වේ ආහාර හිඟ කාලයට මුළුමනින් ම ගැළපේ. සත්වවේදීන් ද මෙයට වඩා කැමැත්තක් දක්වයි. මෙම වැටට මුදල් වැය නො වන අතර ලැබෙන්නේ ප්‍රතිලාභ පමණි. අලුත් තල් වැට පේළියට සිටුවන බැවින් උණ ගසක් හරහට බැඳීමෙන් ගසකට නැග එ හරහා සෙසු ගස්වලට ගමන් කළ හැකි ය. වෙනත් අයුරකින් සඳහන් කරන්නේ නම් එය අතුරක් ලෙස පාවිච්චි කළ හැකි ය. තල් ගස්වල වයස අවුරුදු 60 - 70 වන විට ගස් දෙක බැගින් කැපීමට හැකි ය. මෙම තල් ගස්වල කඳන් වහළු සඳහා අතර්ඝ තත්වයේ ලීයකි. ශාපනය ප්‍රදේශයේ සැම නිවසකට ම වහළුයට යොදා ඇත්තේ තල් ලී ය. මේ සඳහා දිගුකාලීන දැක්මක් අවශ්‍ය වේ.

අලි වැටක් තිබෙන තැනක ප්‍රතිලාභ තිබෙන වැටකට යනවා ද, එසේ නොමැතිව අවුරුදු 05ක් අවසාන වන විදුලි වැටකට යනවා ද? එසේත් නැත්නම්

අලිකාටත් මිනිසාටත් ප්‍රතිලාභ නොමැති වැටකට යනවා ද? කැප වූ කණ්ඩායමක් මෙන් ම රාජ්‍ය අනුග්‍රහය හා ඉක්මනින් දැවන මනා ශාන්තරායයක් සහිත සම්බන්ධීකරණයක් මේ සඳහා අවශ්‍ය වේ. මුදල් අවශ්‍ය නොවේ. පළමු වසර තුළ තල් පැල සැකසීම, තල් පැළ නඩත්තුව අවශ්‍ය නොවේ. සරළ නඩත්තුවක් අවශ්‍ය වේ. අවුරුදු 3 - 4 යන තෙක් කිසිදු හානියක් නොමැත. වසර 9 - 10 වන විට විදුලි වැට වෙනත් තැනක සවි කිරීමට හැකි ය. අපට අවශ්‍ය තරම් තල් වැට සෑදීමට හැකි අතර ඒ සඳහා විශදමක් අවශ්‍ය නොවේ. අවුරුදු 20ක් ගිය පසු මෙම ප්‍රශ්නය විසඳීමට හැකියාව ඇත.

විදුලි වැට ඉදි කිරීමට මුදල් අවශ්‍ය වන අතර එය ආරක්ෂා කිරීමට රාජ්‍ය නිලධාරීන් අවශ්‍ය වේ. තල් වැට සඳහා එවන් අවශ්‍යතාවයක් පැන නො නඟී. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව දැනට තිබෙන ප්‍රතිපාදනවලින් මීටර 1400 විදුලි වැට තල් වැටක් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ දී මිලියන 1.68 ක ඉතිරියක් සිදු වේ. තල් ගස් 2000 පේළි 3ක් වගා කිරීමෙන් මිලියන 2.2000 ක ඉතිරියක් ඇති වේ. 1980 වර්ෂයේ ලංකාවේ තල් ගස් මිලියන 10 ක් වගා කර තිබුණි. යුද්ධයට පසුව ඉන් මිලියන 3 ක් විනාශ වී ඇත. කරවී නැති තල් ගස් විශාල ප්‍රමාණයක් එලිගාත්විපාස් වලට ඔබ්බෙන් දැක ගත හැකි ය. එබැවින් විනාශ වූයු තල් ගස් මිලියන තුන නැවත වගා කිරීමට තිබෙන හොඳ ම අවස්ථාව ලෙස මෙය හැඳින්විය හැකි ය. විදුලි වැට හා තල් වැට අතර සත්සන්දනයක් තිබේ. එහි විෂය පැති පහත සඳහන් කර ඇත.

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ දී පවත්වනු ලබන සංවර්ධන කතිකාවත සම්මන්ත්‍රණ මාලාවේ දී "අලි-මිනිස් ගැටුමට තිරසාර විසඳුමක්" නැමැති මාතකාව යටතේ ප්‍රැක්ටිකල් ඇකෂන් ආයතනයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී අයි. ආර්. පෙරේරා මහතා විසින් පවත්වන ලද දේශනය ඇසුරින් මෙම ලිපිය සකස් කරන ලදී.

සරත් විජයගුණවර්ධන
<p><i>අලෙවි සහකාර</i></p> <p>හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය.</p>